

[Naar de congrespagina](#)
[Ik wil mij aanmelden](#)

De workshops en masterclasses tijdens het parallelprogramma zijn ingedeeld volgens deze vijf tracks: *Studentsucces, Inspelen op de arbeidsmarkt, Werken aan maatschappelijke vraagstukken, Mens en organisatie, Masterclasses*. Een overzicht van deze workshops en masterclasses vindt u hier.

Studentsucces

Organisatie: Hogeschool Rotterdam

Presentatoren: [Annemiek Grootendorst](#) (Onderwijskundige/Coach/Trainer), [Ron Weerheijm](#) (Manager honors program)

Over de krachtige leeromgeving (KLO) en professionele identiteit (PI)

Bij Hogeschool Rotterdam merken we dat traditionele studieloopbaancoaching tekort schiet bij het ontwikkelen van professionele identiteit van de individuele student: wie ben IK als professional? Bij het combineren van twee programma's, het honoursonderwijs in de krachtige leeromgeving (KLO) en het ontwikkelen van professionele identiteit (PI), ontstond een 'model Professionele Ontwikkeling' waarmee docenten aan de slag kunnen. Het geeft ze handvat voor het ontwerpen van uitdagend onderwijs en tegelijk gesprekstof voor een constructieve dialoog over de (beoogde) professionele ontwikkeling van de student. In de workshop zullen we het model kort introduceren en er daarna mee aan de slag gaan.

Organisatie: Fontys Hogescholen, Programma studiesucces en Fontys Hogeschool MER

Presentatoren: [Evelyne Meens](#) (senior onderzoeker & coördinator Onderzoekslijn Studentsucces), [Renée van den Berk](#) (docent (organisatie) psychologie en vaardigheden)

Studentenwelzijn bij Fontys: van beleid tot in de klas

Fontys heeft een aantal ambities en beloften geformuleerd zodat iedere student zich optimaal kan ontwikkelen. Om deze ambities waar te maken, vertaalt iedere opleiding deze beloftes naar een beleid op studentcoaching en studentenwelzijn. In deze bijeenkomst kom je te weten hoe wij onze beloftes willen gaan waarmaken en wordt er een praktijkvoorbeeld uitgelicht om jou handvaten te geven. Daarbij zul je meer horen over onderwerpen als vroegsignalering, sociale integratie, professionalisering van de docent en de zelfsturing van de student.

Organisatie: Codarts

Presentator: [Stephanie Keizer-Hulsebosch](#) (Head of Student Life at Codarts & Board member PEARL research lab), [Annemiek Tiemens](#) (PhD Student & lecturer)

Online health monitoring in het hoger onderwijs: lessons learned

Online monitoringstool. De Student Life Monitor (SLM) is de online monitoringstool van Codarts. De SLM is ontwikkeld door onderzoekers van het lectoraat Performing Arts Medicine (PAM) en de afdeling Student Life en wordt door 300 studenten van Codarts actief gebruikt om hun eigen fysieke en mentale fitheid te monitoren en te verbeteren.

De SLM bestaat, naast een intake, uitgebreide fysieke screening en fysieke testen ook uit maandelijkse vragenlijsten met onder meer vragen over de fysieke en mentale gezondheid, stressniveau, slaapkwaliteit, prestatietevredenheid, motivatie en of ze hulp hebben gezocht of niet.

Studenten krijgen direct terugkoppeling en persoonlijke feedback op hun eigen resultaten na elk meetmoment.

De monitor maakt onderdeel uit van het onderwijs. Met de resultaten (anoniem, op groepsniveau) kan Codarts het onderwijs- en de studentenbegeleiding optimaliseren.

De SLM is dan ook zowel een educatieve als onderzoeks- en managementtool.

Een docent/onderzoeker alsmede afdelingshoofd/onderzoeker van Codarts, die beide nauw betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling en implementatie van de SLM, laten de deelnemers kennis maken met dit systeem, hoe de verbinding gemaakt wordt met het onderwijs en welke aanpassingen doorgevoerd zijn in de kwaliteit van het onderwijs.

Organisaties: Avans Hogeschool, Surfnet, Hogeschool van Amsterdam

Presentatoren: [Frank Vriens](#) (Onderwijskundig Adviseur Avans Hogeschool), [Sam Stuijver](#) (Onderwijspedagoog, beleidsmedewerker SURF), [Paul den Hertog](#) (Aanvoerder landelijk versnellingsplan flexibilisering hoger onderwijs), [Theo Bakker](#) (Teamleider VU Analytics, promovendus VU Amsterdam, aanvoerder Veilig en betrouwbaar benutten van studiedata SURF)

Hoe werkt het Versnellingsplan aan studentsucces?

De zone Flexibilisering presenteert vier flexibele studentroutes en gaat met u in gesprek over de kansen die deze routes bieden om een impuls te geven aan studentsucces. Zij doen dit aan de hand van citaten over studentsucces uit diverse media. Doel: Het Versnellingsplan Flexibilisering presenteert een visie op flexibel onderwijs dat een positieve bijdrage levert aan studentsucces. De deelnemers aan deze sessie verkennen samen de kansen die flexibel onderwijs biedt voor het vergroten van studentsucces, mede in het licht van een Leven Lang Ontwikkelen. De zone Studiedata zien hoe je studiedata veilig en betrouwbaar inzet voor het verbeteren van studentsucces. Hoe hebben instellingen dat tot nu toe gedaan? De tweede helft van deze sessie is vormgegeven als workshop rond de vraag: Wat heb je nu nodig om dit in jouw instelling te organiseren? En waar moet je aan denken als je hiermee aan de slag wilt? Krijg inzicht in de potentie van gebruik van studiedata in het hoger onderwijs.

Organisaties: Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool Rotterdam

Presentatoren: [Marca Wolfensberger](#) (lector Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving), [Ron Weerheijm](#) (Manager honors program)

CoTalent houdt je wakker

Talentontwikkeling roept leiderschap en denkkraft op. Talentontwikkeling draait om krachtige inhoud en vaardigheden, gebonden vrijheid en betrokken gemeenschap. Uitdaging en talentontwikkeling helpen studenten aan succes. Docenten, studenten en onderzoekers van negen Europese instellingen ontwierpen in co-creatie 'tools' die kunnen helpen om studenten uit te dagen en hun talenten te ontwikkelen. Dit vergroot studiesucces. En doet hun welzijn en welbevinden ook vast goed.

Docenten die de talenten van hun studenten meer willen herkennen, erkennen en stimuleren krijgen bij deze workshop praktische handvaten. De 'tools' ondersteunen docenten in talentontwikkeling in de klas.

Deelnemers krijgen een kijkje in de keuken van een groot Europese project. We laten tools zien en deelnemers gaan met tools aan de slag. Deelnemers krijgen ook tools om thuis te gebruiken. De workshop is in het Nederlands, een deel van de tools is in het Engels.

Uitdaging houdt je fris en bij de les. Uitdaging stimuleert het denken. Uitdaging vraagt veel en maakt moe. Uitdaging zorgt voor denksprongen en innovatieve oplossingen. Samenwerking tussen 9 instellingen uit Europa is ook best een uitdaging. We merken: uitdaging en talentontwikkeling gaan hand in hand. Talentontwikkeling wakkert creativiteit aan. Talentontwikkeling vraagt om zelfreflectie en zelfzorg.

Organisatie: De Haagse Hogeschool

Presentatoren: [Janneke Kelter](#) (Hogeschooldocent De Haagse Hogeschool Coördinator Taalexpertisecentrum), Esterella de Roo, Domien Wijsbroek

Schrijfvaardigheid als factor van studentsucces

Uit recent onderzoek van De Haagse Hogeschool onder 9850 eerstejaarsstudenten blijkt dat er in het eerste jaar een relatie is tussen schrijfvaardigheid en studiesucces (behaalde studiepunten, gemiddeld tentamencijfer, P-diploma en uitval). Verschillen in vooropleiding en migratieachtergrond spelen hierbij een rol. Maar anders dan deze achtergrondkenmerken van studenten is schrijfvaardigheid een actionable variabele. En actie is nodig, aangezien de meerderheid van de studenten bij aanvang van de studie niet over het vereiste B2-niveau voor Nederlands beschikt. Hoe kunnen we deze resultaten vertalen naar beleid en onderwijspraktijk? Bij De Haagse wordt momenteel taalbewust onderwijs ontwikkeld binnen het curriculum van de opleidingen, met daarnaast een extra curriculaire aanbod van ondersteuning van docenten en studenten.

Organisatie: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Utrecht

Presentatoren: [Liesbeth Baartman](#) (hoofddocent bij het Lectoraat Beroepsonderwijs van het Kenniscentrum Leren en Innoveren), [Tamara van Schilt](#) (Associate lector Toetsen en Beoordelen), [Kitty Meijer](#) (Promovendus), [Jeroen van der Linden](#) (Promovendus), [Lisette Munneke](#) (Hogeschoolhoofddocent), [Marjoleine Dobbelaer](#) (Onderzoeker Kenniscentrum Kwaliteit van Leren)

Werken aan eindniveau: tools voor Protocol Afstuderen (project Je Ogen Uitkijken)

Het netwerk 'Toetsbekwaamheid h(b)o' voert momenteel het project 'Je Ogen Uitkijken' uit. Doelstelling van dit project is het ondersteunen en professionaliseren van hogescholen bij het duurzaam verankeren van bke/ske en het gebruik van het Protocol Afstuderen 2.0. Onderdeel van dit project is ontwikkelen van voorbeelden en handvatten waarmee het Protocol Afstuderen toegankelijk gemaakt wordt voor opleidingen die hiermee willen werken. Tijdens deze workshop worden de eerste projectresultaten gepresenteerd, en ga je aan de slag met de ontwikkelde tools.

Organisatie: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Utrecht

Presentatoren: [Liesbeth Baartman](#) (hoofddocent bij het Lectoraat Beroepsonderwijs van het Kenniscentrum Leren en Innoveren), [Tamara van Schilt](#) (Associate lector Toetsen en Beoordelen), [Kitty Meijer](#) (Promovendus), [Jeroen van der Linden](#) (Promovendus), [Lisette Munneke](#) (Hogeschoolhoofddocent), [Marjoleine Dobbelaer](#) (Onderzoeker Kenniscentrum Kwaliteit van Leren)

Herijking basis- en seniorkwalificatie examinering

Het netwerk 'Toetsbekwaamheid h(b)o' voert momenteel het project 'Je Ogen Uitkijken' uit. Doelstelling van dit project is het ondersteunen en professionaliseren van hogescholen bij het duurzaam verankeren van bke/ske en het gebruik van het protocol afstuderen 2.0. Onderdeel van dit project is het herijken van de basis- en seniorkwalificatie examinering.

Tijdens de workshop wordt een kijkje gegeven in het ontwerpproces van de herijking. Vervolgens wordt de herijkte bke en ske gepresenteerd en wordt de gelegenheid gegeven hierover met elkaar in gesprek te gaan. Daarbij is er nadrukkelijk aandacht voor wat de herijking kan betekenen voor huidige professionaliserings- en certificeringstrajecten.

Inspelen op de arbeidsmarkt

Organisatie: Hogeschool Inholland, Lectoraat Diversiteitvraagstukken

Presentator: [Machteld de Jong](#) (Lector Diversiteit), [Tijtske Lovert](#) (Relatiebeheerder/ Accountmanager mbo)

"Iemand moet natuurlijk wel in ons team passen!": de rol van bias op weg naar een inclusieve werkomgeving

In Nederland wordt het belang van een inclusieve arbeidsmarkt door alle betrokkenen benadrukt. In de praktijk blijkt echter dat de kansen op werk nog niet voor iedereen gelijk zijn, ook niet voor onze eigen studenten met een migratieachtergrond. In deze workshop presenteren wij de eerste resultaten van ons onderzoek naar de rol van bias bij werkgevers in het bieden van kansen op de arbeidsmarkt voor

mensen die niet aan 'de norm' voldoen. Laat je aan het denken zetten over de ideale werknemer en mogelijke interventies om die (onbewuste) bias te doorbreken en te zorgen voor een meer inclusieve werkomgeving!

Organisatie: Hogeschool Inholland, Lectoraat Teaching, Learning & Technology

Presentator: [Bob Götte](#) (onderzoeker)

Beroepsauthenticiteit onderwijs met impact vraagt om principle based scripting

Hoger beroepsonderwijs wordt meer en meer georganiseerd rondom actuele, beroepsauthenticiteit vraagstukken. Om met dergelijke vraagstukken te kunnen meebewegen zijn andere vormen van onderwijs en onderwijsontwerpen nodig. De docent moet immers in staat zijn zijn leerpraktijk voortdurend aan te passen aan de kenmerken van praktijkvraagstukken en aan het leerproces van individuele lerenden. Curricula worden daartoe meer open, flexibel en hybride ontworpen en leerpraktijken worden vooraf minder gedetailleerd uitgewerkt. 'Principle-based Scripting' lijkt een passende aanpak te bieden om in snel veranderende leerpraktijken te komen tot beredeneerde ontwerpen en effectieve organisatie van leertaken.

Organisatie: Saxion, Saxion Parttime School/Levenlang Ontwikkelen

Presentatoren: [Margreet Engelhart](#) (Educational Designer - Teamleider Kwaliteitsmanagement & Research), [Arno Blootens](#) (Projectleider associate degrees)

De verbinding: cruciaal, betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van deeltijdonderwijs.

Je leven lang ontwikkelen moet waardevol, aantrekkelijk en relevant zijn voor jouw en je directe werkomgeving. Dit kan je alleen bereiken door de opbrengsten van het onderwijs relevant én van voldoende niveau te laten zijn. Dat doen wij in samenwerking met het werkveld, waarbij een stevig deeltijdonderwijs concept leidt tot waardevolle, toegesneden beroepsproducten. Tijdens deze workshop willen wij dat samen verkennen.

Organisatie: Regieorgaan SIA, Vereniging Hogescholen

Presentatoren: [Jelle Kok](#) (Programma manager ondernemerschap bij Regieorgaan SIA), [Melissa Keizer](#) (coördinator sectoraal beleid en beleidsadviseur voor de hbo-sectoren sociale studies en economie)

Ondernemen met impact vanuit praktijk gericht onderzoek

Praktijkgericht onderzoek en ondernemerschap zijn beiden een vaste waarde in het hbo: in enige vorm wordt hier op iedere hogeschool iets mee gedaan. Maar waarom is het zo belangrijk om te stimuleren dat er meer doorwerking van praktijkgericht onderzoek op het gebied van ondernemen plaatsvindt? Hoe zorg je voor goede verwevenheid tussen ondernemerschapsonderwijs en onderzoek? Hoe sluit je hierbij aan op maatschappelijke uitdagingen? En hoe kan dit leiden tot nog impactvollere (nieuwe) bedrijven?

Tijdens deze interactie ronde tafel sessie zullen o.a. Huib de Jong (vz CvB HvA) en Monique Lamine (directielid bij Regieorgaan SIA) hun visie geven op deze thematiek. Een succesvol Take-off project geeft een pitch over hun startup.

Organisatie: Fontys Hogeschool HRM en Psychologie

Presentatoren: [Marian Thunnissen](#), Lector Dynamische talentinterventies

De hybride docent in het hbo: een lust of een last?

Het hybride docentschap – iemand die een baan in het onderwijs combineert met een baan elders - krijgt steeds meer aandacht. Het wordt genoemd als één van de oplossingen voor het docententekort. Ook zou het hybride docentschap kunnen bijdragen aan de innovatie van het onderwijs, omdat hybride docenten hun kennis uit andere sectoren meenemen en benutten in hun werk als docent.

Fontys heeft in 2019 onderzoek verricht naar de ervaringen van hybride docenten met het combineren van banen. In lopend onderzoek belichten we juist de ervaringen van de onderwijsinstelling (als werkgever van een hybride docent) met dit type medewerkers.

Ook in het hbo zijn hybride docenten werkzaam. We zijn benieuwd naar de ervaringen vanuit de hbo-instellingen met dit fenomeen. Tijdens de workshop zetten we 3 vragen centraal: (1) Wat zijn (mogelijke) beweegredenen om hybride docenten in te zetten? (2) Welke mogelijkheden worden aangeboden aan hybride docenten? (3) Wat gaat er goed en wat is lastig?

Organisatie: Hobéon

Presentatoren: [Bas Reijken](#) (adviseur), [Heleen Hanssens](#) (senior adviseur)

Meer samenwerking, hoe organiseer je dat constructief en duurzaam?

Samenwerking is een belangrijk thema in de strategische agenda van het hoger beroepsonderwijs. In korte tijd zijn veel netwerken coalities gevormd bestaande uit verschillende partijen met verschillende belangen. Er is nog veel winst te behalen in het effectief bundelen van krachten om daadwerkelijk tot slimme en kwalitatieve oplossingen te komen. Hoe werkt een samenwerkingsconstruct en wanneer levert dit voor alle partijen ook echt een meerwaarde op? Met behulp van een drie stappen methode verkennen wij met u achtereenvolgens de stakeholders, de identiteit en vorm van samenwerkingsverbanden. We identificeren belangen op basis van legitimiteit, kracht en urgentie van betrokken stakeholders. We zoeken passende vormen, waarin de samenwerking optimaal tot zijn recht komt. We zoomen in op sturing, facilitering en spelregels. Kortom, in deze workshop krijgt u inzicht in de drie stappen methode door deze gedeeltelijk toe te passen op casuïstiek.

Organisatie: Saxion

Presentator: [Caroline van de Molen](#) (directeur Academie Mens en Arbeid)

Versnellingsplan: Aansluiting op de arbeidsmarkt

“Zijn afgestudeerden klaar voor de steeds meer digitale arbeidsmarkt?”

Hoe zorgen we voor het up-to-date zijn van beroepsinhoudelijke digitale vaardigheden bij afgestudeerden? Wat is daarvoor nodig in de relatie onderwijs - onderzoek - werkveld? In de deelsessie laten we zien hoe we hieraan werken in de zone ‘Aansluiting arbeidsmarkt verbeteren’. We delen enkele best practices en tonen de eerste resultaten van de zone. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld

toekomstbestendige competenties, het vertalen van ontwikkelingen op de arbeidsmarkt naar onderwijsaanbod, de samenwerking met het werkveld en het bereiken van kennisinnovatie. We willen uw ervaringen en opvattingen graag horen en gaan met u in gesprek om tot verdere uitwerking te komen. Na deze presentatie ben je op de hoogte van de activiteiten van de zone Aansluiting arbeidsmarkt verbeteren van het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT; ken je enkele praktijkvoorbeelden om de aansluiting met de arbeidsmarkt te verbeteren; en heb je kennis over aandachtspunten op het gebied van toekomstbestendige competenties, het vertalen van ontwikkelingen op de arbeidsmarkt naar onderwijsaanbod, de samenwerking met het werkveld en het bereiken van kennisinnovatie.

Organisatie: Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Academie Educatie

Presentator: [Joke Kiewiet](#) (Projectleider Netwerk Onderwijsprofessionals Regio Arnhem-Nijmegen / Onderwijsspecialist Kwaliteit & Personeel)

Samen opleiden, professionaliseren en innoveren; fluïde grenzen tussen lerarenopleiding, onderwijswerkveld en onderzoek

Kwaliteit en kwantiteit van leraren is 'hot topic'. Hoe zorgen we voor genoeg blijvende, blijvend goede leraren? Deze vraag is zo complex dat we daar als individuele organisaties (lerarenopleidingen, scholen, onderwijsonderzoekscentra) geen antwoord voor hebben. Gelukkig is er 'Samen Opleiden': partnerschappen van scholen en lerarenopleidingen zorgen voor een goede, werkplekgerichte opleiding. Deze regionale partnerschappen gaan/moeten zich steeds meer verbreden naar het hele spectrum van opleiden, professionaliseren en onderzoeken. De doorgaande ontwikkellijn van de (aspirant-)leraar staat centraal. Maar hoe doe je dat als je verschillende verantwoordelijkheden en belangen hebt? In deze workshop geen kant-en-klare oplossingen. Wel bespiegelingen, voorbeelden en interessante gesprekken.

Organisatie: Hogeschool Inholland, domein Onderwijs en Innovatie, Lectoraat De Pedagogische Opdracht

Presentatoren: [Mascha Enthoven](#) (lector De Pedagogische Opdracht), [Debbie Buchner](#) (docent-onderzoeker), Peter Elshout (docent onderzoeker), [Gerjon Elings](#) (Opleider Master Leren en Innoveren)

Professioneel kunnen ontwikkelen door een krachtig collectief

In deze workshop spreken we het ervarings- en collectief leren van drie doelgroepen aan: de HBO-professional in opleiding; de HBO-professional in de praktijk en de beroepsgroep van de HBO-professional. We richten ons in het bijzonder op de beroepsgroep van leraren. We doen dit door: 1. bedachtzaamheid te leren ontwikkelen op dat wat je in de praktijk doet?; 2. expliciet te leren maken wat er in jouw dagelijks handelen toe doet; en 3. als collectief van professionals in een team en als beroepsgroep dat wat ertoe doet continu te leren evalueren, verantwoorden en verbeteren. We gebruiken werkvormen die we vanuit het lectoraat De Pedagogische Opdracht met het onderwijswerkveld inzetten om opleiding en werkveld te laten werken als krachtig collectief.

Organisatie: ROA Universiteit Maastricht

Presentatoren: Bas Aarts, [Jim Allen](#) (Researcher/Project manager)

HBO-monitor: 10 onmisbare vaardigheden voor de toekomst

Computers en robots zullen in de toekomst veel taken overnemen of omvormen, waardoor beroepen zullen veranderen. Opleidingen zullen hun studenten moeten voorbereiden op andere vaardigheden dan voorheen. Weet u al welke vaardigheden vooral belangrijk worden de komende jaren? Bent u ook benieuwd of hbo-afgestudeerden deze vaardigheden ook belangrijker zijn gaan vinden, en of ze deze tijdens hun opleiding hebben geleerd? Kom dan naar onze interactieve workshop, waarin we resultaten uit de HBO-Monitor vergelijken met uw perceptie en die van de andere deelnemers.

Organisatie: Fontys Hogescholen

Presentator: [Sofie Moresi](#)

Maak kennis met de ‘professional van de toekomst’ in het lerend en onderzoekend samenwerken binnen authentieke leeromgevingen.

Docenten en professionals uit het werkveld werken binnen authentieke omgevingen als zogenaamde bruggenbouwers. Deze bruggenbouwers hebben een sleutelpositie in het ontwikkelen van deze learning communities. Dit blijkt geen makkelijke opgave, en vraagt vaak aanvullende competenties vergeleken met meer traditionele onderwijssituaties. Nieuwsgierig naar deze leeromgevingen en hoe wij een leven lang ontwikkelen beogen? Meer weten hoe we via deze omgevingen de studenten beter voorbereiden op de beroepspraktijk en hoe professionals (in opleiding, van hogeschool en beroepspraktijk) lerend en onderzoekend samenwerken. Sluit dan aan en exploreer op een actieve wijze de betekenis voor de rol en professionalisering van de docent en betrokkenen.

Organisatie: Fontys Hogescholen

Presentator: [Anne Kerkhoff](#) (Lector), Saskia Heunks

Samen taalbewuste leraren opleiden

In de regio Eindhoven–Helmond werken vijf vo-scholen samen met Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT) intensief samen aan het opleiden van (toekomstige) docenten. De opleidingschool, TRION, zet in op een brede professionele vorming waar het leren van studenten verbonden wordt met de professionalisering van leraren en lerarenopleiders, én met de school/opleidingsomgeving. Binnen TRION doen VO-docenten, FLOT-studenten en lerarenopleiders samen het lectoraat talendidactiek van FLOT onderzoek naar de vraag wat de meertaligheid van de Brainportregio betekent voor de praktijk van vo-docenten en daarmee voor de lerarenopleiding. In deze workshop presenteren we de opleidingsdidactiek van TRION en bespreken we het onderzoek van onze ‘leergroepen’.

Organisatie: Berenschot

Presentator:

Het hbo en maatschappelijke opgaven

Gezond ouder worden, een inclusieve samenleving, de energietransitie. Het hbo en maatschappelijke uitdagingen hebben veel met elkaar te maken.

Wil jij meepraten over hoe dit in het onderwijsaanbod van de toekomst zichtbaar moet worden? Doe dan mee aan deze werksessie!

Docenten, onderzoekers, mensen uit de beroepspraktijk, beleidsmakers, iedereen is welkom.

Doel van de sessie is om aan de hand van verschillende maatschappelijke uitdagingen met elkaar in gesprek te gaan over vragen als:
Moeten bestaande opleidingen anders worden ingericht? Is er behoefte aan nieuwe (cross-sectorale) opleidingen?
Hoe kan verdere samenwerking met de beroepspraktijk worden vormgegeven? Welke rol speelt praktijkgericht onderzoek?

Deze sessie is een onderdeel van de meta-analyse die Berenschot in opdracht van de Vereniging Hogescholen uitvoert.

De uitkomsten vormen belangrijke input voor de hbo-sectorplannen die de komende tijd worden ontwikkeld.

Een mooie gelegenheid om jouw ideeën over het hbo van de toekomst te delen!

Werken aan maatschappelijke vraagstukken

Organisatie: Juridische hogeschool Avans – Fontys

Presentatoren: [Colette Cuijpers](#) (Lector Recht en Digitale Technologie), [Jo-An Kamp](#) (docent, onderzoeker en coördinator)

Wat is de impact van technologie? De TICT-tool helpt om antwoorden te vinden

When you design new technology, use new technology or if you are planning to solve a problem with technology, then it is very important that you are able to estimate the impact of that technology. This Technology Impact Cycle Tool (TICT) helps with this. This tool does that by making you aware of a lot of aspects that determine the impact of technology. By using the tool you will gain insight into a lot of facets that are involved in determining the impact of the technology.

Organisatie: Hogeschool Arnhem en Nijmegen, HAN-breed programma Zwaartepunten

Presentator: [Miranda Laurant](#) (programmamanager HEALTH)

Samen sterk: slim, schoon en sociaal

Grote maatschappelijke vraagstukken vergen een onorthodoxe aanpak. In het hogeschoolbrede zwaartepuntenprogramma werkt de HAN aan oplossingen die slim, schoon en sociaal zijn. Dit door partnerschappen met het werkveld aan te gaan en onderzoek, onderwijs en werkveld te verweven in virtuele en fysieke hybride leeromgevingen. Tijdens de workshop tonen we hoe dit werkt en vertellen we wat je zelf kunt doen om multidisciplinair samenwerken voor elkaar te krijgen. We geven voorbeelden over energietransitie in wijken, waar technische en sociale perspectieven bijeen worden gebracht, of over een VR-module laaggeletterdheid waarin studenten en professionals leren hoe ze het gesprek met laaggeletterden kunnen voeren.

Organisatie: HAS Den Bosch

Presentatoren: [Marjo Baeten](#) (Project Development Coordinator International projects), [Patricia de Cocq](#) (Directeur Leefomgeving & Natuur)

Van Greenwashing naar SDG implementatie

Onderwijs en docentprofessionalisering; SDG on Stage (!); professional; waardecreatie en samenwerking.

Organisatie: Regieorgaan SIA, Vereniging Hogescholen

Presentatoren: [Erik van Oorschot](#) (Accelerator & Innovator), [Frank van der Zwan](#) (senior beleidsadviseur)

MKB en hogescholen: natuurlijk partners?!

VH en SIA vinden de hogescholen een natuurlijke partner voor innovatievraagstukken in het MKB. Praktijkgericht onderzoek kan een heel mooi antwoord geven op (innovatie)vragen die bij het MKB leven. VH heeft daar een visie op. SIA heeft inmiddels gerichte programma's ontwikkeld, zoals GoChem voor de chemische industrie. Of komt daarmee binnenkort in de lucht, zoals met GO-CI, een programma voor kennisversnelling in de creatieve industrie. Een pilot programma dat in ontwikkeling is, is de Innovatietrainee. Het idee is ontstaan vanuit de sector Chemie en is inmiddels omarmd door hogescholen, verschillende topsectoren, MKB Nederland en het Ministerie van EZK. Het idee is eenvoudig: een student start een onderzoek in zijn/haar eindstage en wordt na het afstuderen in dienst genomen door een mkb-bedrijf alwaar hij/zij trainee wordt en in dit kader het onderzoek voortzet, onder begeleiding van de hogeschool. In totaal gaat het in principe om een traject van anderhalf jaar. Doel van het instrument is om de onderwijsrelaties die hogescholen veelal onderhouden met mkb-bedrijven te versterken door er een sterke onderzoekscomponent aan toe te voegen. De verwachting is dat door onderzoek nadrukkelijk toe te voegen, het innovatief vermogen van het mkb versterkt wordt alsmede de positie van de hogeschool als kennisinstelling.

Organisatie: Vereniging Hogescholen

Presentatoren: [Ellen Willemse](#) (beleidsadviseur Betatechniek), [Marcel Tillema](#) (Beleidsadviseur Informatievoorziening)

Rescueroom

Wil je op een ludieke manier meer leren over de SDG's? Schrijf je dan in voor de SAVE THE PLANET Rescueroom. Een escaperoom waar je niet uit moet ontsnappen, maar waar je de wereld van de ondergang moet redden. Je hebt 17 minuten om samen met je teamgenoten 17 SDG-puzzels op te lossen. Makkelijker kunnen we het niet maken, wel leuker! Het verhaal van de rescueroom: Klimaatverandering, vervuilde zeeën, uitstervende diersoorten, armoede, ongelijkheid. Het gaat niet goed met de wereld. Maar gelukkig hebben knappe koppen bedacht hoe de wereld gered kan worden. Zij hebben de oplossing op schaalmodel nagebouwd. De mens vormt natuurlijk een onderdeel van die oplossing. Maar de vraag is: doet de mens wat nodig is om de wereld te redden??? Een team van minimaal 4 en maximaal 8 deelnemers heeft 17 minuten de tijd om te bewijzen dat de mens de kennis, vaardigheden en creativiteit in huis heeft om de wereld te redden. Er zijn 17 puzzels om op te lossen: rekensommen, kennisvragen, behendigheids spelletjes en meer. Allemaal hebben ze te maken met 1 of

meer SDG's. Als het team de puzzels snel genoeg oplost, is de wereld uit haar benarde positie gered... Je dient uiterlijk 10 minuten van te voren aanwezig te zijn bij de ingang: voordat je de rescueroom ingaat maak je kennis met je teamgenoten en krijg je een korte briefing.

Organisatie: Hobéon, adviesbureau voor strategische vraagstukken

Presentatoren: [Marvin Leerdam](#) (senior adviseur), [Inge Ville](#) (senior adviseur)

SDG's in de praktijk

Hogescholen hebben het SDG-charter ondertekend. Aan opleidingen nu de vraag op welke manier zij de duurzame doelstellingen verwerken in hun onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. In deze workshop krijg je praktische tools aangeboden om de implementatie van de SDG's verder uit te voeren.

Organisatie: Van Hall Larenstein

Presentatoren: [Annelies Heijmans](#) (Senior lecturer-researcher Disaster Risk Management and MSc River Delta Development) , [Jos van Hal](#) (Researcher SDG's)

SDG's and Transformative Competences; caught between Theory and Practise

Het is een ophaal-en brengsessie over het Consortium-in-wording over de SDG Competences als inhoudelijk voortvloeisel van de HBO SDG coalitie . De uitdagingen die in de 17 Global Goals zijn vastgelegd zijn complex en alomvattend: ze vragen een professionele maar ook een persoonlijk commitment; het is in de lijn van verwachtingen dat iedereen, op elk functioneringsniveau, kritisch durft te zijn, zeggenschap heeft en bijdraagt om verantwoordelijk te handelen. Met haar postdoc-onderzoek beoogt Annelies Heijmans een methodologie te ontwikkelen om de 17 SDGs effectief te integreren in het toegepaste onderzoek. Dit hbo postdoc-programma probeert een stappenplan te formuleren om vorm te geven aan transdisciplinair onderwijs en leertrajecten (van monodisciplinaire tot multidisciplinaire, interdisciplinaire en transdisciplinaire betrokkenheid) voor alle studie- en onderzoeksprogramma's (Living Labs) binnen Van Hall Larenstein. De toekomstige afgestudeerden van onze school hebben competenties nodig om samen te werken met anderen buiten hun eigen discipline, instituut, cultuur of context.

Organisatie: Windesheim

Presentatoren: Maria Garcia Alvarez, [Ferna Jalink](#) (Studentcoach and SDG-connector) , studenten Windesheim Honours College

SSDG 17: Co-creating multiple value on the SDGs

In this workshop you will experience a method "The 4E Model for Value Creation" that offers students and stakeholders, a way to explore an SDG together and to go beyond conflicting interests to multiple shared value creation. The tool makes use of generative dialogues and discussions. It is used within our

educational concept The Value Creators (www.valuecreators-whc.com). The process allows the emergent future to crystalize by inviting participants to connect, listen and discover the potential of partnerships (SDG17). The theoretical construction behind the 4E Model can be found in Theory U, Design Thinking and Connectivism.

Organisatie: Surf, Hogeschool van Amsterdam

Presentatoren: John Meurs, [Harry van Vliet](#) (Lector), [Eldrid Bringmann](#) (Director Education and Research (O&O))

Nationaal Platform Praktijkgericht Onderzoek (NPPO): hoe krijgen we meer zichtbaarheid en bereik?

In deze workshop geven we een korte inleiding op de betekenis van het NPPO (why, what, how) t.b.v. onze helden van lectoren en waarom een 10-tal hogescholen zich hieraan al hebben gecommitteerd. Tijdens deze sessie geven we een toelichting op het belang van praktijkgericht onderzoek, de stand van zaken in de bouw van het NPPO en verkennen we interactief op welke wijze het platform de wensen en behoeften om praktijkgericht onderzoek zichtbaar te maken kan ondersteunen. Praktijkgericht onderzoek draagt bij aan het oplossen van complexe maatschappelijke vraagstukken, aan innovatie in het bedrijfsleven en aan vernieuwing van onderwijs. Nederland heeft inmiddels een breed palet aan praktijkgericht onderzoek. Er wordt door de media, door professionals en door betrokkenen in het onderwijs in Nederland veelvuldig gevraagd naar de onderzoeksresultaten. Om de zichtbaarheid en het bereik van het onderzoek verder te vergroten, hebben hogescholen, OCW, SURF en SIA de handen ineengeslagen in het project NPPO om de bestaande informatie over het praktijkgericht onderzoek te integreren en uit te breiden.

Mens en organisatie

Organisaties: Avans Hogeschool, Surfnet

Presentatoren: [Marian Kat-de Jong](#) (Project- en programmamanager), [Ronald Spruit](#) (Aanvoerder Versnellingssteam Docentprofessionalisering - Onderwijsadviseur - Coördinator ICTO Coaches - Trainer BDB Plus)

Versnellingsplan: Docentprofessionalisering

De doelstelling van de zone Docentprofessionalisering is dat in 2023, alle opleidingen in het hoger onderwijs in Nederland docenten in de gelegenheid stellen om ICT in het onderwijs in te zetten, zodanig dat het leidt tot een versnelling van onderwijsinnovatie en daarmee een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. In deze sessie pitcht de zone de thema's waarmee ze naar deze doelstelling toewerken en in gesprek gaan met deelnemers. Voor de thema's Sector-brede verankering en Flexibilisering zal om input en feedback worden opgehaald.

Organisaties: Hogeschool Leiden

Presentatoren: [Ronald Ulrich](#)

Succesvol innoveren van onderwijs door samenwerking tussen onderwijs en onderwijslogistiek

Veel onderwijsinnovaties lopen vast in de uitvoering. Dit komt vaak doordat onvoldoende of te laat in het proces rekening wordt gehouden met de consequenties van de onderwijsinnovatie voor de organisatie van het onderwijs en de onderwijslogistiek. Samenwerking tussen onderwijs en onderwijslogistiek is dan ook een belangrijke succesvoorwaarde voor effectieve onderwijsinnovaties. Deze samenwerking is echter niet vanzelfsprekend en wordt vaak belemmerd door spanningen en wederzijds onbegrip tussen het onderwijs en de ondersteuning.

Organisaties: Hogeschool Windesheim, De Haagse Hogeschool, Hogeschool Utrecht, Inholland, Avans, NHL Stenden, Artez

Presentatoren: [Remco Coppoolse](#) (Onderzoeker en innovator van onderwijsinnovatie), [Renate Bakker-Schraa](#) (Teamleider dienst Onderwijs- & Onderzoekskwaliteit), [Ellen Kloet](#) (Hoofddocent Lerarenopleidingen AVO), [Josca Snoei](#) (Consultant Teaching & Learning Network HU)

Samen leren van innoveren

Hogescholen hebben oog voor de toekomst en zijn bezig met innovatieprocessen. Hoe werken innovatieprocessen op een hogeschool? Vier hogescholen hebben met elkaar de leergang Innoveren in het hoger onderwijs opgericht. Een jaar later zijn er zeven hogescholen actief binnen de leergang. Meer dan veertig innovatieleiders hebben van elkaars contexten geproefd, resultaten gezien, verschillende culturen gevoeld en uiteindelijk de praktijken met elkaar vergeleken. We zagen verschillen in aansturing, beleving en uitwerking. In deze parallelsessie nemen we jou mee op ontdekkingsstocht langs modellen en praktijken, waarbij we kijken of de praktijk van jouw hogeschool ook past. We staan ook stil bij de toekomst van dit traject. Voor ons smaakt de samenwerking naar meer, maar hoe dan? En wie doet mee?

Masterclasses

Organisatie: Hogeschool Rotterdam / Kenniscentrum Zorginnovatie

Presentator: [Anneloes van Staa](#) (Lector Transitie in Zorg)

Hoe overleef ik onderzoek doen op een hogeschool?

Hoe overleef je bestuurders, managers, dienstkloppers en bureaucratische traagheid? Winnaar van de Deltapremie en oudgediende lector van het eerste uur Anneloes van Staa neemt jullie mee in de denkwereld van de lastige lector en verhaalt over de kleine revolutie van twintig jaar onderzoek in het hbo.

In deze interactieve werksessie gaan we aan de slag met hardnekkige obstakels die onderzoekers en lectoren tegenkomen als ze ambitieuze praktijkgerichte onderzoeksprogramma's uitvoeren op hogescholen. Aan de hand van concrete casussen denken we na over creatieve oplossingen, waarbij we verantwoorde rebellie kunnen koppelen aan een oplossingsgerichte strategie.

Organisatie: Hanzehogeschool Groningen, Kenniscentrum NoorderRuimte, Instituut voor Facility Management

Presentator: [Mark Mobach](#) (Lector Facility Management)

Hoe lees je gebouwen?

Ons werk is totaal verweven met gebouwen. Die aanwezigheid is vaak zo vanzelfsprekend dat we ons niet meer bewust lijken te zijn van de ruimte waarin we werken en leven. Maar hoe werkt dat eigenlijk? Wat is de invloed van gebouwen op mensen? En hoe is die invloed positief te duiden? Mark Mobach gaat gebouwen met ons lezen. Hij neemt ons mee op een intellectuele en praktische zoektocht. Naar eigenschappen van de gebouwde omgeving (gebouw, inrichting, techniek) die bepalend zijn bij een positieve invloed op de mens. Zijn aanpak is steeds multidisciplinair, en altijd met een scherpe blik voor cross-overs.

Presentator: [Dirk Megens](#) (MeneerMegens.nl | Leraar van het Jaar mbo | Docent Economie & (Verpleegkundig) Rekenen | YouTuber)

Van student Commerciële Economie naar Hybride Leraar het Jaar

Dirk Megens is Leraar van het Jaar en succesvol YouTuber. Hij vertelt over het doorlopen en afronden van 2 Hbo-opleidingen in 5 jaar. Allereerst Commerciële Economie en vervolgens de KOP-opleiding Economie waarbij je in 1 jaar, duaal, je 2^e graad bevoegdheid haalt. Hierbij zoomt hij in op zijn manier van lesgeven (didactiek), ontwikkelingen in het (mbo)-onderwijs, het ontstaan van zijn succesvolle YouTube-kanaal (2 miljoen kijkers!) en het verwerven van de titel Leraar van het Jaar. Uiteindelijk combineert hij nu lesgeven met het runnen van zijn eigen uitgeverij: de MeneerMegens-Academy.

Presentator: [Tommie Niessen](#) (Spreker | Verpleegkundige | Auteur van: Tommie in de zorg | Social media | Geeft lezingen, workshops en Trainingen)

Tommie in de zorg

Waarom is het belangrijk om positief te zijn over de zorg? En hoe kunnen we technologie, ICT en Social media inzetten om de zorg te verbeteren?

Presentator: [Cantal Bakker](#)

Pikala, creative entrepreneurship op de fiets in Marrakech